

**WYKAZ ZMIAN
DO SZCZEGÓŁOWEGO OPISU OSI PRIORYTETOWYCH REGIONALNEGO
PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA
2014-2020**

1. W treści **Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020:**

1) W karcie działania 1.3 *Małopolskie centra innowacji* w pkt 5:

a) skreśla się zapis w brzmieniu:

W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania wymagana jest zgodność z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Małopolskiego.

b) po zapisie w brzmieniu:

- *wsparcie dla przedsiębiorstw stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, która jest udzielana na drugim poziomie.*

dodaje się zapis w brzmieniu:

W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania 1.3 zastosowanie będzie mieć zasada zgodności z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Małopolskiego. Badanie zgodności z obszarami regionalnej inteligentnej specjalizacji służy realizacji zasady warunkowości ex-ante w celu tematycznym 1 oraz ma zastosowanie do wszystkich instrumentów 1 osi priorytetowej RPO WM. Obszary regionalnej inteligentnej specjalizacji oraz ich zakres podlegają okresowemu przeglądowi i aktualizacji w oparciu o system monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego oraz zachodzące zmiany społeczno-gospodarcze.

2) w **pkt.10:** karty działania 2.1 w poddziałaniu 2.1.2, 2.1.3, karty działania 4.1 w poddziałaniu 4.1.1, karty działania 4.3 w poddziałaniu 4.3.1, 4.3.2, karty działania 6.1 w poddziałaniu 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4, 6.1.5, karty działania 9.1 w poddziałaniu 9.1.2, karty działania 9.2 w poddziałaniu 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3, karty działania 11.1 karty działania 11.2, karty działania 11.3, karty działania 11.4 każdorazowo zapis w brzmieniu:

kościół i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych

otrzymuje brzmienie:

kościół i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych.

3) W karcie działania 3.3, w poddziałaniu 3.3.1 *Promocja gospodarcza Małopolski* w pkt 5: dodaje się zapis w brzmieniu:

W ramach poddziałania nie wyklucza się zastosowania kryterium oceny merytorycznej, w ramach którego ocena prowadzona jest w formule panelu ekspertów.

- 4) W karcie działania 3.3, w poddziałaniu 3.3.1 *Promocja gospodarcza Małopolski* w pkt 8: dodaje się zapis w brzmieniu:

Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności (wskaźnik o charakterze informacyjnym)

- 5) W karcie działania 3.3, w poddziałaniu 3.3.1 *Promocja gospodarcza Małopolski* w pkt 15: zapis w brzmieniu:

Mechanizm koordynacji projektów z zakresu promocji gospodarczej przy wsparciu osi 3 RPO WM oraz PO IR: dotyczy uczestnictwa w wydarzeniach koordynowanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

otrzymuje brzmienie:

nie dotyczy

- 6) W karcie działania 4.2 *Eko-przedsiębiorstwa* w pkt 8 dodaje się zapis w brzmieniu:

Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)

Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa energooszczędnego

- 7) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.1 *Obniżenie poziomu niskiej emisji – ZIT* w pkt. 5 w ramach *Formalnych warunków specyficznych dla poddziałania 4.4.1, Warunek 1. Poprawa efektywności energetycznej budynku, jako warunek dostępowy* po zapisie w brzmieniu:

Weryfikacja energochłonności budynków będzie następowała w oparciu o przeprowadzone oceny energetyczne zgodnie z zakresem przyjętym przez Instytucję Zarządzającą RPO WM. W oparciu o wyniki ocen energetycznych mieszkańcy będą ostatecznie podejmowali decyzje o uczestnictwie w projekcie (przede wszystkim po uzyskaniu informacji o zakresie prac termomodernizacyjnych do jakich będą zobowiązani).

dodaje się zapis w brzmieniu:

MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH W BUDYNKACH:

- ***Przyjęto założenia, iż możliwe będzie udzielenie dofinansowania na poprawę efektywności energetycznej budynków, w których planowana będzie wymiana źródła ciepła,***
- ***Przyjęto odstępstwa od wymogu spełnienia przez budynek określonych progów efektywności energetycznej,***
- ***Zakres prac termomodernizacyjnych będzie wynikał z przeprowadzonej oceny energetycznej. Minimalny zakres prac będzie obejmować zadania polegające na: wymianie stolarki okiennej, drzwiowej, dociepleniu stropu, dachu. Dofinansowanie będzie przeznaczone na zakup materiałów oraz prac budowlano montażowych związanych bezpośrednio z dociepleniem budynku. Nie stanowią kosztu***

kwalifikowanego prace dodatkowe, które nie wpływają na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze,

- *Wykonane działania termomodernizacyjne powinny być dostosowane do obowiązujących norm i warunków technicznych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie),*
- *Wsparcie prac termomodernizacyjnych ograniczone będzie do odbiorców końcowych u których zidentyfikowane zostały problemy związane z ubóstwem energetycznym rozumianym, jako trudna sytuacja materialna,*
- *Przez trudną sytuację materialną rozumie się sytuację gdy:*
 - *dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹⁷*
 - *dla gospodarstwa wieloosobowe – dochód na osobę nie przekracza 125 % najniższej emerytury na osobę zgodnie z zapisami ww. ustawy*
- *Beneficjent zapewni zgodność realizowanych przez odbiorcę końcowego działań termomodernizacyjnych z wymogami prawa budowlanego.*

8) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.1 *Obniżenie poziomu niskiej emisji – ZIT* w pkt. 5 po słowach: *dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* dodaje się przypis nr 17 w brzmieniu: ***Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych najniższa emerytura w 2018 r. wynosi 1 029,80 zł brutto.***

9) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.2 *Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR* w pkt. 5 w ramach warunku *Poprawa efektywności energetycznej budynku, jako warunek dostępowy* po zapisie w brzmieniu:
Weryfikacja energochłonności budynków będzie następowała w oparciu o przeprowadzone oceny energetyczne zgodnie z zakresem przyjętym przez Instytucję Zarządzającą RPO WM. W oparciu o wyniki ocen energetycznych mieszkańcy będą ostatecznie podejmowali decyzje o uczestnictwie w projekcie (przede wszystkim po uzyskaniu informacji o zakresie prac termomodernizacyjnych do jakich będą zobowiązani).

dodaje się zapis w brzmieniu:

MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH W BUDYNKACH:

- *Przyjęto założenia, iż możliwe będzie udzielenie dofinansowania na poprawę efektywności energetycznej budynków, w których planowana będzie wymiana źródła ciepła,*
- *Przyjęto odstępstwa od wymogu spełnienia przez budynek określonych progów efektywności energetycznej,*
- *Zakres prac termomodernizacyjnych będzie wynikał z przeprowadzonej oceny energetycznej. Minimalny zakres prac będzie obejmować zadania polegające na: wymianie stolarki okiennej, drzwiowej, dociepleniu stropu, dachu. Dofinansowanie będzie przeznaczone na zakup materiałów oraz prac budowlano montażowych związanych bezpośrednio z dociepleniem budynku. Nie stanowią kosztu kwalifikowanego prace dodatkowe, które nie wpływają na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze,*

- **Wykonane działania termomodernizacyjne powinny być dostosowane do obowiązujących norm i warunków technicznych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie),**
- **Wsparcie prac termomodernizacyjnych ograniczone będzie do odbiorców końcowych u których zidentyfikowane zostały problemy związane z ubóstwem energetycznym rozumianym, jako trudna sytuacja materialna,**
- **Przez trudną sytuację materialną rozumie się sytuację gdy:**
 - **dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹⁸**
 - **dla gospodarstwa wieloosobowe – dochód na osobę nie przekracza 125 % najniższej emerytury na osobę zgodnie z zapisami ww. ustawy**
- **Beneficjent zapewni zgodność realizowanych przez odbiorcę końcowego działań termomodernizacyjnych z wymogami prawa budowlanego.**

10) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.2 *Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR* w pkt. 5 po słowach *dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* dodaje się przypis nr 18 w brzmieniu: **Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych najniższa emerytura w 2018 r. wynosi 1 029,80 zł brutto.**

11) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.3 *Obniżenie poziomu niskiej emisji (paliwa stałe) – SPR* w pkt. 5 w ramach warunku *Poprawa efektywności energetycznej budynku, jako warunek dostępowy* po zapisie w brzmieniu:

Weryfikacja energochłonności budynków będzie następowała w oparciu o przeprowadzone oceny energetyczne zgodnie z zakresem przyjętym przez Instytucję Zarządzającą RPO WM. W oparciu o wyniki ocen energetycznych mieszkańcy będą ostatecznie podejmowali decyzje o uczestnictwie w projekcie (przede wszystkim po uzyskaniu informacji o zakresie prac termomodernizacyjnych do jakich będą zobowiązani).

dodaje się zapis w brzmieniu:

MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH W BUDYNKACH:

- **Przyjęto założenia, iż możliwe będzie udzielenie dofinansowania na poprawę efektywności energetycznej budynków, w których planowana będzie wymiana źródła ciepła,**
- **Przyjęto odstępstwa od wymogu spełnienia przez budynek określonych progów efektywności energetycznej,**
- **Zakres prac termomodernizacyjnych będzie wynikał z przeprowadzonej oceny energetycznej. Minimalny zakres prac będzie obejmować zadania polegające na: wymianie stolarki okiennej, drzwiowej, dociepleniu stropu, dachu. Dofinansowanie będzie przeznaczone na zakup materiałów oraz prac budowlano montażowych związanych bezpośrednio z dociepleniem budynku. Nie stanowią kosztu kwalifikowanego prace dodatkowe, które nie wpływają na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze,**
- **Wykonane działania termomodernizacyjne powinny być dostosowane do obowiązujących norm i warunków technicznych (zgodnie z Rozporządzeniem**

Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie),

- **Wsparcie prac termomodernizacyjnych ograniczone będzie do odbiorców końcowych u których zidentyfikowane zostały problemy związane z ubóstwem energetycznym rozumianym, jako trudna sytuacja materialna,**
- **Przez trudną sytuację materialną rozumie się sytuację gdy:**
 - **dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹⁹**
 - **dla gospodarstwa wieloosobowe – dochód na osobę nie przekracza 125 % najniższej emerytury na osobę zgodnie z zapisami ww. ustawy**
- **Beneficjent zapewni zgodność realizowanych przez odbiorcę końcowego działań termomodernizacyjnych z wymogami prawa budowlanego.**

12) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.3 *Obniżenie poziomu niskiej emisji (paliwa stałe)* w pkt. 5 po słowach *dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* dodaje się przypis nr 19 w brzmieniu: **Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych najniższa emerytura w 2018 r. wynosi 1 029,80 zł brutto.**

oraz dotychczasowe przypisy nr 17-89 otrzymują odpowiednio nr 20-92

13) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3 w pkt. 5 w części dotyczącej *zasad dofinansowania* każdorazowo po zapisie w brzmieniu:

W przypadku konieczności poniesienia kosztów na instalacje wewnętrzną niezbędną do prawidłowego funkcjonowania urządzenia istnieje możliwość zwiększenia limitu środków dofinansowania:

- *maksymalnie do 6 tys. zł w przypadku budynku jednorodzinnego*
- *do wielokrotności 6 tys. zł zgodnej z liczbą odrębnych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym i nie więcej niż 80 zł/m² ogrzewanej powierzchni.*

dodaje się zapis w brzmieniu:

Dofinansowanie do termomodernizacji budynków w zakresie wynikającym z oceny energetycznej:

- **docieplenie ścian zewnętrznych – 150 zł brutto/m²,**
- **docieplenie dachu/stropodachu nad ogrzewanymi pomieszczeniami – 150 zł brutto/m²,**
- **docieplenie podłogi na gruncie/stropu nad nieogrzewaną piwnicą – 150 zł brutto/m²,**
- **wymiana stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych, bramy garażowej – 400 zł brutto/m².**

Maksymalna wielkość dofinansowania prac termomodernizacyjnych nie może przekroczyć 25 000 zł.

14) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3 w pkt. 5 w części dotyczącej *Rozliczenia projektu* każdorazowo zapis w brzmieniu:

W ramach projektu dofinansowanie będzie udzielone na likwidację źródeł niskiej emisji w budynkach przeznaczonych wyłącznie na cele mieszkaniowe. W przypadku prowadzenia w części budynku działalności gospodarczej (np. wynajem pokoi, agroturystyka) będzie udzielona pomoc de minimis przez gminę, czyli pomoc na tzw. drugim poziomie.

otrzymuje brzmienie:

*W ramach projektu dofinansowanie będzie udzielone na likwidację źródeł niskiej emisji **oraz w określonych przypadkach na termomodernizację budynków** przeznaczonych wyłącznie na cele mieszkaniowe. W przypadku prowadzenia w części budynku działalności gospodarczej (np. wynajem pokoi, agroturystyka) będzie udzielona pomoc de minimis przez gminę, czyli pomoc na tzw. drugim poziomie.*

15) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3 w pkt.8 *Lista wskaźników produktu*, każdorazowo dodaje się zapis w brzmieniu:

Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

16) W karcie działania 4.4, w poddziałaniu 4.4.1, 4.4.2 i 4.4.3 w pkt. 28, każdorazowo dodaje się zapis w brzmieniu:

dofinansowanie do termomodernizacji budynków w zakresie wynikającym z oceny energetycznej:

- docieplenie ścian zewnętrznych – 150 zł brutto/m²,***
- docieplenie dachu/stropodachu nad ogrzewanymi pomieszczeniami – 150 zł brutto/m²,***
- docieplenie podłogi na gruncie/stropu nad nieogrzewaną piwnicą – 150 zł brutto/m²,***
- wymiana stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych, bramy garażowej – 400 zł brutto/m².***

Maksymalna wielkość dofinansowania prac termomodernizacyjnych nie może przekroczyć 25 000 zł.

17) W karcie działania 4.5 *Niskoemisyjny transport miejski* w pkt 5:

a) dodaje się zapis w brzmieniu:

Od dnia wejścia w życie zmienionego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM) możliwy jest zakup wyłącznie pojazdów zasilanych paliwem alternatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych – Dz. U. z 2018 r. poz. 317– oznacza to, że od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM nie jest możliwe ogłaszanie nowych naborów wniosków, ani identyfikacja projektów planowanych do realizacji w trybie pozakonkursowym dopuszczających zakup pojazdów zasilanych dieslem, nawet tych spełniających normę emisji spalin Euro 6.

b) zapis w brzmieniu:

zakupowi niskoemisyjnego taboru autobusowego mogą towarzyszyć inwestycje w niezbędną dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności infrastrukturę – przewiduje się preferencje dla tego typu projektów,

otrzymuje brzmienie:

*zakupowi **bezemisyjnego** taboru autobusowego mogą towarzyszyć inwestycje w niezbędną dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności infrastrukturę, np. infrastrukturę ładowania pojazdów paliwem alternatywnym,*

18) W karcie działania 4.5, w poddziałaniu 4.5.1 *Niskoemisyjny transport miejski – ZIT* oraz 4.5.2 *Niskoemisyjny transport miejski – SPR* w pkt 5 każdorazowo zapis w brzmieniu:

- *budowa/przebudowa węzłów (centrów) przesiadkowych, systemy Park&Ride (także na potrzeby szybkiej kolei aglomeracyjnej) umiejscowione w racjonalnych lokalizacjach. W ramach parkingów P&R konieczne jest zapewnienie miejsc parkingowych dla rowerów oraz możliwe jest zapewnienie punktu / punktów ładowania pojazdów elektrycznych. Jako niezbędny i uzupełniający (nie dominujący) element projektu, możliwe są przedsięwzięcia z zakresu budowy/przebudowy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych prowadzących do węzłów przesiadkowych oraz parkingów Park&Ride,*

otrzymuje brzmienie:

- *budowa/przebudowa węzłów (centrów) przesiadkowych, systemy Park&Ride (także na potrzeby szybkiej kolei aglomeracyjnej) umiejscowione w racjonalnych lokalizacjach. W ramach parkingów P&R konieczne jest zapewnienie miejsc parkingowych dla rowerów oraz możliwe jest zapewnienie punktu / punktów ładowania pojazdów elektrycznych. Jako niezbędny i uzupełniający (nie dominujący) element projektu, możliwe są przedsięwzięcia z zakresu budowy/przebudowy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych **poprawiających jakość funkcjonowania systemu miejskiego transportu publicznego, np. odcinki dróg zapewniające dostęp do węzłów przesiadkowych, pętli autobusowych/tramwajowych, stacji kolejowych, parkingów Park&Ride, odcinki dróg służące uruchomieniu transportu publicznego (na obszarach wcześniej nieobsługiwanych),***

19) W karcie działania 4.5, w poddziałaniu 4.5.1 *Niskoemisyjny transport miejski – ZIT* w pkt 5 zapis w brzmieniu:

Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.5.1:

- a) projekt wynika z planu / planów dotyczącego / dotyczących gospodarki niskoemisyjnej zawierającego /zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportu w miastach - plan gospodarki niskoemisyjnej lub inny dokument równoważny opracowany dla obszaru objętego projektem (zgodnie z zapisami SzOOP), który został zaopiniowany i uzyskał potwierdzenie z WFOŚiGW w Krakowie lub NFOŚiGW o poprawności opracowania dokumentu,*
- b) zakupywany tabor będzie spełniał wymogi normy emisji co najmniej Euro 6 (jeśli dotyczy).*

otrzymuje brzmienie:

Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.5.1:

- a) projekt wynika z planu / planów dotyczącego / dotyczących gospodarki niskoemisyjnej zawierającego /zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportu w miastach - plan gospodarki niskoemisyjnej lub inny dokument równoważny opracowany dla obszaru objętego projektem (zgodnie z zapisami SzOOP), który został zaopiniowany i uzyskał*

potwierdzenie z WFOŚiGW w Krakowie lub NFOŚiGW o poprawności opracowania dokumentu,

- b) **w przypadku projektów, które zidentyfikowano, jako planowane do realizacji w trybie pozakonkursowym, przed dniem wejścia w życie zmienionego RPO WM - zakupywany tabor będzie spełniał wymogi normy emisji co najmniej Euro 6 (jeśli dotyczy),**
- c) **w przypadku projektów identyfikowanych, jako planowane do realizacji w trybie pozakonkursowym, od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM – zakupywany tabor zasilany będzie paliwem alternatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych – Dz. U. z 2018 r. poz. 317**

20) W karcie działania 4.5 w poddziałaniu 4.5.2 *Niskoemisyjny transport miejski –SPR* w pkt 5 dodaje się zapis w brzmieniu:

Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.5.2:

- a) **projekt wynika z planu / planów dotyczącego / dotyczących gospodarki niskoemisyjnej zawierającego /zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportu w miastach - plan gospodarki niskoemisyjnej lub inny dokument równoważny opracowany dla obszaru objętego projektem (zgodnie z zapisami SzOOP), który został zaopiniowany i uzyskał potwierdzenie z WFOŚiGW w Krakowie lub NFOŚiGW o poprawności opracowania dokumentu,**
- b) **w przypadku naborów ogłoszonych przed dniem wejścia w życie zmienionego RPO WM - zakupywany tabor będzie spełniał wymogi normy emisji co najmniej Euro 6 (jeśli dotyczy),**
- c) **w przypadku naborów ogłaszanych od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM - zakupywany tabor zasilany będzie paliwem alternatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych – Dz. U. z 2018 r. poz. 317.**

21) W karcie działania 4.5, w poddziałaniu 4.5.2 *Niskoemisyjny transport miejski –SPR*, w pkt 17 dodaje się zapis w brzmieniu:

tryb pozakonkursowy - w odniesieniu do projektów o znaczeniu regionalnym, tj. obejmujących inwestycje w rozwiązania umożliwiające integrację różnych środków transportu, jak np. węzły (centra) przesiadkowe obsługujące nie tylko ruch miejski i podmiejski ale również co najmniej regionalny ruch pasażerski

22) W karcie działania 7.2, w poddziałaniu 7.2.1 *Tabor kolejowy* w pkt 5 skreśla się zapis w brzmieniu:

Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 7.2.1:

- a) **projekt ujęty jest w dokumencie strategicznym przygotowanym na potrzeby wypełnienia warunków dostępowych (ex-ante) 7.1 oraz 7.2, określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, załącznik XI pn. Warunki wstępne, tj. w Programie Strategicznym**

Transport i Komunikacja przyjętym Uchwałą Nr 1462/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 4 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu Strategicznego „Transport i Komunikacja”.

- b) w odniesieniu do projektów polegających na zakupie taboru kolejowego lub obejmujących ten element – nabywany tabor kolejowy będzie dostosowany do potrzeb osób o ograniczonej mobilności. Ocena zostanie przeprowadzona w oparciu o informacje przedstawione przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie projektu.

23) W karcie działania 7.2, w poddziałaniu 7.2.1 *Tabor kolejowy* w pkt 10, zapis w brzmieniu:

- *Koleje Małopolskie Sp. z o.o.*
- *Województwo Małopolskie*

otrzymuje brzmienie:

- *Koleje Małopolskie Sp. z o.o.*
- *Województwo Małopolskie*
- **wyłącznie jako partnerzy lub na podstawie porozumienia z Województwem Małopolskim: przedsiębiorstwa - pozostali regionalni przewoźnicy kolejowi oraz inni przedsiębiorcy zaangażowani w realizację polityki transportowej województwa małopolskiego**

24) W karcie działania 9.2, w poddziałaniu 9.2.1 *Usługi społeczne i zdrowotne w regionie*, w pkt 5 zapis w brzmieniu:

B. Wdrożenie programów zdrowotnych w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych oraz zagrożonych niepełnosprawnością. Programy te będą mogły być realizowane na obszarach, na których występuje kumulacja niekorzystnych zjawisk i problemów społecznych.

otrzymuje brzmienie:

*B. Wdrożenie **trzech regionalnych** programów zdrowotnych (RPZ) w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych oraz zagrożonych niepełnosprawnością w następujących obszarach:*

- **wczesne wykrywanie wad rozwojowych postawy i układu ruchu u dzieci w wieku szkolnym,**
- **wczesne wykrywanie wad rozwojowych u dzieci w wieku szkolnym w zakresie zaburzeń słuchu i wad wymowy,**
- **wczesne wykrywanie wad wzroku u dzieci w wieku 5 lat.**

Zakres działań przewidzianych do realizacji ma być zgodny z zapisami poszczególnych RPZ, które stanowiąc będą załączniki do regulaminu konkursu.

2. w załączniku nr 2 do SzOOP RPO WM w Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań, w części wskaźniki **produktu**

a) wiersze dotyczące **poddziałania 3.3.1** w brzmieniu:

Poddziałanie 3.3.1	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	przedsiębiorstw a	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	(4) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstw a	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	szt.	nd	zostanie oszacowana	SL 2014
	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym	szt.	nd	zostanie oszacowana	SL 2014

otrzymują brzmienie:

Poddziałanie 3.3.1	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	przedsiębiorstw a	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	(4) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstw a	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności	szt.	nd	nd wskaźnik o charakterze informacyjnym	SL 2014
	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	szt.	nd	zostanie oszacowana	SL 2014
	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym	szt.	nd	zostanie oszacowana	SL 2014

b) wiersze dotyczące **działania 4.2** w brzmieniu:

Działanie 4.2	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	przedsiębiorstwa	nd	190	SL 2014
	Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego	szt.	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	Liczba zastosowanych rozwiązań z zakresu budownictwa energooszczędnego i pasywnego	szt.	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014

otrzymują brzmienie:

Działanie 4.2	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	przedsiębiorstwa	nd	190	SL 2014
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	przedsiębiorstwa	nd	190	SL 2014
	Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego	szt.	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa energooszczędnego	szt.	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	Liczba zastosowanych rozwiązań z zakresu budownictwa energooszczędnego i pasywnego	szt.	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014

c) wiersze dotyczące **działania 4.4** w brzmieniu:

Działanie 4.4	

Poddziałanie 4.4.1	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	9 000 ³	11 970	SL 2014
Poddziałanie 4.4.2	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	1 800 ⁴	7 980	SL 2014
	Długość wybudowanej sieci ciepłowniczej	km	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej	km	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
Poddziałanie 4.4.3	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	1 500 ⁵	6 650	SL 2014

otrzymują brzmienie:

Poddziałanie 4.4.1	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	9 000 ³	11 970	SL 2014
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
Poddziałanie 4.4.2	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	1 800 ⁴	7 980	SL 2014
	Długość wybudowanej sieci ciepłowniczej	km	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej	km	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014
Poddziałanie 4.4.3	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	1 500 ⁵	6 650	SL 2014
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt	zostanie oszacowana	zostanie oszacowana	SL 2014

3. W załączniku nr 7 do SZOOP pn. *Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM*

1) W podrozdziale 3 *Wkład niepieniężny* w pkt. 12 zapis w brzmieniu:

- Deklarowanie jako wkładu niepieniężnego, wydatków poniesionych przez beneficjenta w okresie kwalifikowania wydatków nie może służyć omijaniu warunków kwalifikowania wydatków takich jak zgodność z prawem. Jeżeli beneficjent poniósł wydatek w okresie kwalifikowania wydatków należy dążyć do tego, aby w takiej sytuacji nie deklarować jako kwalifikowalny wkładu niepieniężnego, ale wydatek poniesiony przez beneficjenta.

otrzymuje brzmienie:

- ***Deklarowanie jako wkładu niepieniężnego, wydatków poniesionych przez beneficjenta w okresie kwalifikowania wydatków nie może służyć omijaniu warunków kwalifikowania wydatków takich jak zgodność z prawem oraz z Wytocznymi. Wydatek poniesiony w okresie kwalifikowania wydatków nie może zostać zadeklarowany jako wkład niepieniężny, ale jako wydatek poniesiony przez beneficjenta.***

2) W katalogu specyficznych wydatków kwalifikowanych w ramach działania 1.3 *Małopolskie centra innowacji*, typ projektu B *regionalny program rozwijania centrów transferu wiedzy*:

zapis w brzmieniu:

- wydatki służące rozwijaniu potencjału kadr B+R związane z udziałem w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, wizytach studyjnych krajowych i zagranicznych personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu (cross-financing)

otrzymuje brzmienie:

- wydatki służące rozwijaniu potencjału kadr B+R związane z udziałem w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, wizytach studyjnych krajowych i zagranicznych personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu – w **obszarze powiązanim z dziedziną świadczonych usług oraz w zakresie niezbędnym dla prawidłowej realizacji projektu** (cross-financing)

3) W katalogu specyficznych wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania 3.3.1 *Promocja gospodarcza Małopolski*

zapis w brzmieniu:

Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:

A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,

B. wydatki specyficzne dla poddziałania:

- promocja oferty gospodarczej regionu oraz wsparcie małopolskich MŚP w ekspansji na rynki zewnętrzne
- organizacja i udział w zagranicznych misjach gospodarczych dla małopolskich MŚP, w krajowych i zagranicznych wydarzeniach służących promocji oferty gospodarczej regionu, (np. targi, wystawy, konferencje), w tym w szczególności:
- przygotowanie projektu stoiska/powierzchni wystawienniczej, który pozwoli na swobodny i bezpieczny dostęp do prezentowanych obiektów i wykonanie zabudowy wraz z montażem i demontażem
- wynajem i zabudowa powierzchni wystawienniczej, stoisk wystawienniczych
- opłata rejestracyjna oraz inne opłaty związane z możliwością uczestniczenia w wydarzeniu
- zapewnienie obsługi technicznej stoiska przez cały okres trwania imprezy
- zapewnienie ubezpieczenia powierzchni wystawienniczej od odpowiedzialności cywilnej
- usługi tłumaczeniowe, jeśli przedsiębiorstwa uczestniczące w targach zgłoszą taką potrzebę
- zakup biletów wstępu na imprezy targowo-wystawiennicze związane z danym wyjazdem,
- transport, ubezpieczenie, odprawa celna, koszty spedycji eksponatów oraz elementów zabudowy stoiska wystawienniczego, transport eksponatów przedsiębiorców biorących udział w projekcie, a także transport osób na terenie miasta, w którym odbywają się targi
- koszty promocji bezpośrednio związane z udziałem w tego typu wydarzeniach (np. koszty reklamy w mediach targowych, koszty organizacji konferencji prasowej)
- organizacja spotkań z potencjalnymi partnerami handlowymi, wraz z zapewnieniem obsługi logistycznej i technicznej, z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych wymagań dotyczących organizacji ww. oraz liczby gości
- zaprojektowanie i produkcja indywidualnych materiałów promujących produkty (np.: katalogi, foldery, informatory, plakaty, mapy, ulotki lub prezentacje na nośnikach elektronicznych, materiały multimedialne, tłumaczenia na języki obce oraz gadżety, jeśli będą udostępniane bezpłatnie - gadżety pod warunkiem spełnienia wymogów zawartych w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji, tj. jeśli uda się osiągnąć cel komunikacyjny

bez korzystania z gadżetów, to należy z nich zrezygnować. Wydatki na cele reprezentacyjne, których nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone

- wyjazdy służbowe osób uczestniczących w wyjazdowych misjach gospodarczych, imprezach, w tym również w charakterze wystawcy (zakwaterowanie, wyżywienie, transport - w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe, diety), według stawek określonych w przepisach o wysokości oraz warunkach ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju⁶
- w sytuacji braku możliwości skorzystania ze środków komunikacji zbiorowej (np. w przypadku osób niepełnosprawnych), lub jeśli wymaga tego specyfika projektu dopuszcza się wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce realizacji projektu. Kwalifikowalne będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według stawek krajowych za 1km⁷: - ryczałt na przejazdy, - zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją
- opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych wiz oraz ubezpieczeniem dla osób uczestniczących w zagranicznych wyjazdach służbowych
- organizacja misji przyjazdowych potencjalnych kontrahentów i dziennikarzy zagranicznych specjalizujących się w tematyce objętej daną misją przyjazdową, w tym w szczególności:
- obsługę logistyczną, obejmującą np.:
- międzynarodowy i krajowy transport uczestników (w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe), zapewnienie wiz przyjazdowych dla uczestników misji przyjazdowej (jeśli są konieczne),
- transport lokalny uczestników (przemieszczanie się między zaplanowanymi punktami misji gospodarczej, odbiór z lotniska, przejazdy na trasie lotnisko-hotel),
- hotel i wyżywienie dla uczestników misji gospodarczej
- organizację seminariów, spotkań bilateralnych, wizyt/spotkań z podmiotami gospodarczymi, wizyt studyjnych, pokazów lub degustacji małopolskich specjalności eksportowych, wraz z zapewnieniem obsługi logistycznej i technicznej, z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych wymagań dotyczących organizacji ww. oraz liczby gości
- zapewnienie obsługi tłumaczy konsekwentnych języka urzędowego kraju, z którego odbywa się misja przyjazdowa lub języka angielskiego
- przygotowanie materiałów informacyjnych, np. dotyczących uczestników misji przyjazdowej oraz firm małopolskich zainteresowanych misją przyjazdową, oraz ich wydruk, tłumaczenie oraz publikacja, jeśli będą udostępniane bezpłatnie
- zakup usług doradczych dla organizatora misji przyjazdowej w zakresie określenia potencjalnych partnerów handlowych, przygotowania ofert współpracy oraz negocjacji handlowych, jeśli są niezbędne do realizacji projektu
- organizacja imprez promujących ofertę gospodarczą regionu, ułatwiających nawiązywanie kontaktów gospodarczych, organizacja warsztatów dla małopolskich MŚP w zakresie rozpoczęcia i rozwoju działalności eksportowej
- zakup lub uzyskanie dostępu do specjalistycznych baz danych, niezbędnych dla realizacji projektu
- opracowanie i dystrybucja analiz rynków zagranicznych mających istotne znaczenie dla firm eksportujących oraz analiz rynków wschodzących, jeśli będą udostępniane bezpłatnie
- przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjno- promocyjnych o małopolskiej ofercie gospodarczej, w tym m.in. tłumaczenie, druk oraz publikacja materiałów, jeśli będą udostępniane bezpłatnie

- przygotowanie, realizacja przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych w kraju i za granicą (np. spoty reklamowe, akcje informacyjno-promocyjne w mediach i przestrzeni publicznej m.in. w prasie, Internecie)
- doradztwo, przygotowanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu
- tworzenie, modyfikacja portali informacyjnych, na potrzeby realizacji projektu
- promocja innowacyjności:
- organizacja imprez (np. targów, kongresów, konferencji) promujących innowacyjność regionu oraz realizujących politykę innowacyjności regionu,
- tworzenie i rozwój narzędzi promocji innowacyjności w regionie – portal internetowy oraz inne narzędzia internetowe
- akcje informacyjno-promocyjnych w mediach i przestrzeni publicznej (m.in. w prasie, Internecie), integralnie związane z realizowanym projektem
- zaprojektowanie i produkcja indywidualnych materiałów promujących innowacyjność regionu (np.: katalogi, foldery, informatory, plakaty, mapy, ulotki lub prezentacje na nośnikach elektronicznych, materiały multimedialne, tłumaczenia na języki obce oraz gadżety, jeśli będą udostępniane bezpłatnie - gadżety pod warunkiem spełnienia wymogów zawartych w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji, tj. jeśli uda się osiągnąć cel komunikacyjny bez korzystania z gadżetów, to należy z nich zrezygnować. Wydatki na cele reprezentacyjne, których nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone
- doradztwo, przygotowanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu
- wsparcie procesu inwestycyjnego w regionie
- tworzenie i rozwój systemu informacji o ofercie inwestycyjnej w regionie, w tym również informatycznego systemu zawierającego elektroniczne mapy terenów inwestycyjnych
- aktualizacja corocznie opracowań z zakresu atrakcyjności inwestycyjnej regionu,
- zakup/ uzyskanie dostępu do specjalistycznych baz danych, np. dotyczących zamierzeń inwestycyjnych firm, które są niezbędne dla realizacji projektu
- udział w krajowych lub zagranicznych wydarzeniach służących promocji oferty inwestycyjnej regionu
- działania informacyjno-promocyjne o ofercie dostępnych terenów inwestycyjnych, w tym m.in. organizacja wydarzeń służących promocji oferty inwestycyjnej regionu
- przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjno-promocyjnych prezentujących ofertę inwestycyjną regionu, jeśli będą udostępniane bezpłatnie
- organizacja szkoleń dla podmiotów zarządzających terenami inwestycyjnymi z zakresu efektywnego zagospodarowania terenów inwestycyjnych,
- prezentacja oferty małopolskich terenów inwestycyjnych na imprezach branżowych (w tym również zagranicznych) – patrz pkt. 1a
- wyjazdy służbowe osób uczestniczących w realizacji projektu, w tym również przedstawicieli SAG w związku z uczestnictwem w imprezach branżowych (zakwaterowanie, wyżywienie, transport - w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe, diety), według stawek określonych w przepisach o wysokości oraz warunkach ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju⁸, opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych wiz oraz ubezpieczeniem dla osób uczestniczących w zagranicznych wyjazdach służbowych,
- doradztwo, przygotowania analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu

Ponadto, niezależnie od typu projektu:

- wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych
- wydatki na zakup środków trwałych mogą być kwalifikowalne wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były wykorzystywane na rzecz projektu – zgodnie z sekcją 6.12.2 Wytycznych,
- koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 25% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu

otrzymuje brzmienie:

- Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach **poddziałania** obejmuje w szczególności:
- promocja oferty gospodarczej regionu oraz wsparcie małopolskich MŚP w ekspansji na rynki zewnętrzne
 - **organizacja i udział w zagranicznych misjach gospodarczych dla małopolskich MŚP (z udziałem małopolskich MŚP)**, w krajowych i zagranicznych wydarzeniach służących promocji oferty gospodarczej regionu (np. targi, wystawy, konferencje - **z udziałem małopolskich MŚP jeśli formuła wydarzenia przewiduje udział przedsiębiorców**), w tym w szczególności:
 - przygotowanie projektu stoiska/powierzchni wystawienniczej, który pozwoli na swobodny i bezpieczny dostęp do prezentowanych obiektów i wykonanie zabudowy wraz z montażem i demontażem
 - wynajem i zabudowa powierzchni wystawienniczej, stoisk wystawienniczych
 - opłata rejestracyjna oraz inne opłaty związane z możliwością uczestniczenia w wydarzeniu
 - zapewnienie obsługi technicznej stoiska przez cały okres **udziału w imprezie (np. media, sprzętanie)**
 - zapewnienie ubezpieczenia powierzchni wystawienniczej od odpowiedzialności cywilnej
 - usługi tłumaczeniowe, jeśli przedsiębiorstwa uczestniczące w targach **zgłaszają** taką potrzebę
 - zakup biletów wstępu na imprezy targowo-wystawiennicze związane z danym wyjazdem **i służące realizacji działań promocyjnych/ekspansji na rynki zewnętrzne objęte projektem**,
 - transport, ubezpieczenie, odprawa celna, koszty spedycji eksponatów oraz elementów zabudowy stoiska wystawienniczego, transport eksponatów przedsiębiorców biorących udział w projekcie, a także transport osób na terenie miasta, w którym odbywają się targi
 - koszty promocji bezpośrednio związane z udziałem w tego typu wydarzeniach (np. koszty reklamy w mediach targowych, koszty organizacji konferencji prasowej)
 - organizacja spotkań z potencjalnymi partnerami handlowymi, wraz z zapewnieniem obsługi logistycznej i technicznej, z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych wymagań dotyczących organizacji ww. oraz liczby gości
 - **usługi w zakresie organizacji zagranicznych misji gospodarczych, krajowych i zagranicznych wydarzeń służących promocji oferty gospodarczej regionu**
 - zaprojektowanie i produkcja indywidualnych materiałów promujących produkty (np.: katalogi, foldery, informatory, plakaty, mapy, ulotki lub prezentacje na nośnikach elektronicznych, materiały multimedialne, tłumaczenia na języki obce oraz gadżety, jeśli będą udostępniane bezpłatnie - gadżety pod warunkiem spełnienia wymogów zawartych w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji, tj. jeśli uda się osiągnąć cel komunikacyjny bez korzystania z gadżetów, to należy z nich zrezygnować. Wydatki na cele reprezentacyjne, których nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone

- **podróże służbowe osób uczestniczących w wyjazdowych misjach gospodarczych, w krajowych i zagranicznych wydarzeniach służących promocji oferty gospodarczej regionu (np. targi, wystawy, konferencje)** w tym również w charakterze wystawcy - zakwaterowanie, wyżywienie, transport - w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe, diety - według stawek określonych w przepisach o wysokości oraz warunkach ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju⁶
- w sytuacji braku możliwości skorzystania ze środków komunikacji zbiorowej (np. w przypadku osób niepełnosprawnych), lub jeśli wymaga tego specyfika projektu dopuszcza się wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce realizacji projektu. Kwalifikowalne będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według stawek krajowych za 1km⁷: - ryczałt na przejazdy, - zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją
- opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych wiz oraz ubezpieczeniem dla osób uczestniczących w zagranicznych wyjazdach służbowych
- organizacja misji przyjazdowych potencjalnych kontrahentów i dziennikarzy zagranicznych specjalizujących się w tematyce objętej daną misją przyjazdową, w tym w szczególności obsługę logistyczną, obejmującą np.:
 - międzynarodowy i krajowy transport uczestników (w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe), zapewnienie wiz przyjazdowych dla uczestników misji przyjazdowej (jeśli są konieczne),
 - transport uczestników (przemieszczanie się między zaplanowanymi punktami misji gospodarczej, odbiór z lotniska, przejazdy na trasie lotnisko-hotel),
 - hotel i wyżywienie dla uczestników misji gospodarczej
 - organizację seminariów, spotkań bilateralnych, wizyt/spotkań z podmiotami gospodarczymi, wizyt studyjnych, pokazów lub degustacji małopolskich specjalności eksportowych, wraz z zapewnieniem obsługi logistycznej i technicznej, z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych wymagań dotyczących organizacji ww. oraz liczby gości
 - zapewnienie obsługi tłumaczy konsekwentnych języka urzędowego kraju, z którego odbywa się misja przyjazdowa lub języka angielskiego **na czas trwania misji**
 - przygotowanie materiałów informacyjnych, np. dotyczących uczestników misji przyjazdowej oraz firm małopolskich zainteresowanych misją przyjazdową, oraz ich wydruk, tłumaczenie oraz publikacja, jeśli będą udostępniane bezpłatnie
 - zakup usług doradczych dla organizatora misji przyjazdowej w zakresie określenia potencjalnych partnerów handlowych, przygotowania ofert współpracy oraz negocjacji handlowych, jeśli są niezbędne do realizacji projektu
- organizacja imprez promujących ofertę gospodarczą regionu, ułatwiających nawiązywanie kontaktów gospodarczych, organizacja warsztatów dla małopolskich MŚP w zakresie rozpoczęcia i rozwoju działalności eksportowej
- uzyskanie dostępu do specjalistycznych baz danych, **na potrzeby** realizacji projektu
- opracowanie i dystrybucja analiz rynków zagranicznych mających istotne znaczenie dla firm eksportujących oraz analiz rynków wschodzących, jeśli będą udostępniane bezpłatnie
- przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjno- promocyjnych o małopolskiej ofercie gospodarczej, w tym m.in. tłumaczenie, druk oraz publikacja materiałów, jeśli będą udostępniane bezpłatnie
- przygotowanie, realizacja przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych w kraju i za granicą (np. spoty reklamowe, akcje informacyjno-promocyjne w mediach i przestrzeni publicznej m.in. w prasie, Internecie)

- doradztwo, przygotowanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu
 - tworzenie, modyfikacja portali informacyjnych, na potrzeby realizacji projektu
- promocja innowacyjności
- organizacja imprez (np. targów, kongresów, konferencji) promujących innowacyjność regionu oraz realizujących politykę innowacyjności regionu,
 - tworzenie i rozwój narzędzi promocji innowacyjności w regionie – portal internetowy oraz inne narzędzia internetowe
 - akcje informacyjno-promocyjne w mediach i przestrzeni publicznej (m.in. w prasie, Internecie), integralnie związane z realizowanym projektem
 - zaprojektowanie i produkcja indywidualnych materiałów promujących innowacyjność regionu (np.: katalogi, foldery, informatory, plakaty, mapy, ulotki lub prezentacje na nośnikach elektronicznych, materiały multimedialne, tłumaczenia na języki obce oraz gadżety, jeśli będą udostępniane bezpłatnie - gadżety pod warunkiem spełnienia wymogów zawartych w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji, tj. jeśli uda się osiągnąć cel komunikacyjny bez korzystania z gadżetów, to należy z nich zrezygnować. Wydatki na cele reprezentacyjne, których nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone
 - doradztwo, przygotowanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu
- wsparcie procesu inwestycyjnego w regionie
- tworzenie i rozwój systemu informacji o ofercie inwestycyjnej w regionie, w tym również informatycznego systemu zawierającego elektroniczne mapy terenów inwestycyjnych
 - aktualizacja corocznie opracowań z zakresu atrakcyjności inwestycyjnej regionu,
 - uzyskanie dostępu do specjalistycznych baz danych, np. dotyczących zamierzeń inwestycyjnych firm, **na potrzeby** realizacji projektu
 - udział w krajowych lub zagranicznych wydarzeniach służących promocji oferty inwestycyjnej regionu, **w tym w szczególności:**
 - **przygotowanie projektu stoiska/powierzchni wystawienniczej, który pozwoli na swobodny i bezpieczny dostęp do prezentowanych obiektów i wykonanie zabudowy wraz z montażem i demontażem**
 - **wynajem i zabudowa powierzchni wystawienniczej, stoisk wystawienniczych**
 - **opłata rejestracyjna oraz inne opłaty związane z możliwością uczestniczenia w wydarzeniu**
 - **zapewnienie obsługi technicznej stoiska przez cały okres trwania imprezy**
 - **zapewnienie ubezpieczenia powierzchni wystawienniczej od odpowiedzialności cywilnej**
 - **usługi tłumaczeniowe, jeśli uczestniczący w targach zgłaszają taką potrzebę**
 - **zakup biletów wstępu na imprezy targowo-wystawiennicze związane z danym wyjazdem,**
 - **transport, ubezpieczenie, odprawa celna, koszty spedycji eksponatów oraz elementów zabudowy stoiska wystawienniczego, transport eksponatów przedsiębiorców biorących udział w projekcie, a także transport osób na terenie miasta, w którym odbywają się targi**
 - **koszty promocji bezpośrednio związane z udziałem w tego typu wydarzeniach (np. koszty reklamy w mediach targowych, koszty organizacji konferencji prasowej)**
 - działania informacyjno-promocyjne o ofercie dostępnych terenów inwestycyjnych, w tym m.in. organizacja wydarzeń służących promocji oferty inwestycyjnej regionu

- *przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjno- promocyjnych prezentujących ofertę inwestycyjną regionu, jeśli będą udostępniane bezpłatnie*
- *organizacja szkoleń dla podmiotów zarządzających terenami inwestycyjnymi z zakresu efektywnego zagospodarowania terenów inwestycyjnych,*
- *prezentacja oferty małopolskich terenów inwestycyjnych na imprezach branżowych (w tym również zagranicznych)*
- ***podróże służbowe osób uczestniczących w realizacji projektu, w tym również przedstawicieli SAG w związku z uczestnictwem w imprezach branżowych (zakwaterowanie, wyżywienie, transport - w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe, diety), według stawek określonych w przepisach o wysokości oraz warunkach ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju⁸, opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych wiz oraz ubezpieczeniem dla osób uczestniczących w zagranicznych wyjazdach służbowych,***
- ***w sytuacji braku możliwości skorzystania ze środków komunikacji zbiorowej (np. w przypadku osób niepełnosprawnych), lub jeśli wymaga tego specyfika projektu dopuszcza się wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce realizacji projektu. Kwalifikowalne będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według stawek krajowych za 1km⁹:***
 - *ryczałt na przejazd,*
 - *zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją,*
- *doradztwo, przygotowania analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu*

Ponadto, niezależnie od typu projektu:

- *wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych*
 - *wydatki na zakup środków trwałych **oraz wartości niematerialnych i prawnych** mogą być kwalifikowalne wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były wykorzystywane na rzecz projektu – zgodnie z sekcją 6.12.2 Wytycznych,*
 - *koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 25% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu.*
- 4) W katalogu specyficznych wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania 3.3.1 *Promocja gospodarcza Małopolski*, w sekcji dotyczącej projektów z zakresu wsparcia procesu inwestycyjnego w regionie po zapisie w brzmieniu: *Kwalifikowalne będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według stawek krajowych za 1km*, dodaje się przypis nr 9 w brzmieniu:
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.
- a) dotychczasowy przypis nr 9, otrzymuje nr 10.
- 5) W katalogu specyficznych wydatków niekwalifikowalnych w ramach poddziałania 3.3.1 *Promocja gospodarcza Małopolski* dodaje się zapis w brzmieniu:
- ***nabycie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatki z tym związane***

- 6) W katalogu specyficznych wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania 3.3.2 *Aktywność międzynarodowa małopolskich MŚP* zapis w brzmieniu:
- *Ponadto, w ramach limitu pomocy de minimis, w zakresie wydatków związanych z podróżami służbowymi przedsiębiorcy / pracowników przedsiębiorcy w związku z udziałem w imprezach targowo-wystawienniczych zorientowanych na rynki zagraniczne dopuszcza się możliwość wykorzystania przez Wnioskodawcę uproszczonej metody rozliczania wydatków - stawki jednostkowej, o której mowa w podrozdziale 7.3.2. Szczegółowe zasady oraz wymagania związane z ww. uproszczeniem zostaną zawarte w dokumentacji konkursowej.*

otrzymuje brzmienie:

- *Ponadto, w ramach limitu pomocy de minimis, w zakresie wydatków związanych z podróżami służbowymi przedsiębiorcy / pracowników przedsiębiorcy w związku z udziałem w imprezach targowo-wystawienniczych zorientowanych na rynki zagraniczne dopuszcza się możliwość wykorzystania przez Wnioskodawcę uproszczonej metody rozliczania wydatków - stawki jednostkowej, o której mowa w podrozdziale 6.6 **Wytycznych**. Szczegółowe zasady oraz wymagania związane z ww. uproszczeniem zostaną zawarte w dokumentacji konkursowej.*
- 7) W katalogu specyficznych wydatków kwalifikowalnych w Działaniu 4.4 *Redukcja zanieczyszczeń emisji do powietrza*, w poddziałaniach 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3 dodaje się zapis w brzmieniu:
- **termomodernizacja budynków - wydatki kwalifikowalne wynikające z oceny energetycznej, w tym:**
 - **docieplenie ścian zewnętrznych, dachów, stropodachów, stropów nad ostatnią kondygnacją lub ostatnią ogrzewaną kondygnacją, docieplenie podłóg na gruncie lub stropów nad nieogrzewaną piwnicą;**
 - **wymiana okien, drzwi zewnętrznych, bram garażowych;**
 - **wymiana/montaż parapetów zewnętrznych;**
 - **demontaż starego ocieplenia budynku;**
 - **pokrycie kosztów nabycia materiałów lub robót budowlanych, pod warunkiem istnienia bezpośredniego związku z wykonaniem zadania.**
 - **koszty sporządzenia dokumentacji w ramach zadania (dokumentacja techniczna, projektowa, ocena energetyczna)**

- 8) W katalogu specyficznych wydatków kwalifikowalnych dla poddziałań 4.5.1 *Niskoemisyjny transport miejski – ZIT* oraz 4.5.2 *Niskoemisyjny transport miejski – SPR* zapis w brzmieniu:

- *wydatki poniesione na nabycie nowego taboru autobusowego, wyłącznie nowe autobusy miejskie spełniające co najmniej normę emisji spalin Euro 6*

otrzymuje brzmienie:

- *wydatki poniesione na nabycie nowego taboru autobusowego, wyłącznie:*
 - a) *nowe autobusy miejskie spełniające co najmniej normę emisji spalin Euro 6 - w przypadku projektów, które zidentyfikowano, jako planowane do realizacji w trybie pozakonkursowym, przed dniem wejścia w życie zmienionego RPO WM oraz projektów realizowanych w ramach naborów ogłoszonych przed dniem wejścia w życie zmienionego RPO WM*
 - b) *nowe autobusy miejskie zasilane paliwem alternatywnym w rozumieniu w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach*

alternatywnych – Dz. U. z 2018 r. poz. 317 - w przypadku projektów identyfikowanych, jako planowane do realizacji w trybie pozakonkursowym, od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM

- 9) W katalogu specyficznych wydatków kwalifikowalnych dla poddziałań 4.5.1 *Niskoemisyjny transport miejski – ZIT* oraz 4.5.2 *Niskoemisyjny transport miejski – SPR* zapis w brzmieniu:
- *wyłącznie jako niezbędny i uzupełniający (niedominujący) element projektu dotyczącego budowy /przebudowy węzłów przesiadkowych oraz parkingów Park&Ride możliwe są wydatki na budowę / przebudowę dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych prowadzących do ww. maksymalnie 45% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu,*

otrzymuje brzmienie:

- *wyłącznie jako niezbędny i uzupełniający (niedominujący) element projektu dotyczącego budowy /przebudowy węzłów przesiadkowych oraz parkingów Park&Ride możliwe są wydatki na budowę / przebudowę dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych **poprawiających jakość funkcjonowania systemu miejskiego transportu publicznego, np. odcinki dróg zapewniające dostęp do węzłów przesiadkowych, pętli autobusowych/tramwajowych, stacji kolejowych, oraz parkingów Park&Ride, odcinki dróg służące uruchomieniu transportu publicznego (na obszarach wcześniej nieobsługiwanych) maksymalnie 45% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu,***
- 10) W katalogu specyficznych wydatków kwalifikowalnych dla poddziałania 7.2.1 *Tabor kolejowy* dodaje się zapis z brzmieniem:

wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności lub jego elementów, o ile jego opracowanie lub aktualizacja są niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu